

4. MOODUL: Infoarhitektuuri põhikomponendid

2. teema: Siltimine

Informatsiooni rühmitamise ja jaotamise kõrval on **siltimine** teine oluline infoarhitekti ülesanne. Nagu sõnad esindavad meie mõtteid nii kasutame me silte oma veebilehe info suuremate lõikude (kategooriate) tähistamiseks. Näiteks silt **Kontakt** esindab isikute kontaktandmeid, silt **Uudised** esindab uudistekste.

Siltimise ülesanne on mingite andmete/tähenduste väga ruumisäästlik edastamine ja efektiivse juurdepääsu loomine informatsioonile. Sisuliselt on tegemist märksõnade loomisega informatsiooni edastamiseks.

Sildid on veebilehel paiknevad, tähendust omavad sõnad, sõnaühendid või märgid (ikoonid), mis juhivad kasutaja veebilehe infosisu kindlate osade juurde.

Sildid peaksid olema sõnastatud kasutajale mõistetavalt. Kuid mõnel juhul võivad need tutvustada kasutajale ka uusi mõisteid, sealjuures nende tähendust selgitades.

Sageli on just sildid (sisu kategooriate/rubriikide nimetused) kõige paremaks võimaluseks näidata kasutajale, kuidas veebileht on korraldatud ning selgitada sellel navigeerimise põhimõtteid. Nii võib veebileht sisaldada mitmeid siltide (nimetuste) rühmi ja iga rühm võib olla eripäraselt korraldatud ning pakkuda eripärast navigeerimisvõimalust.

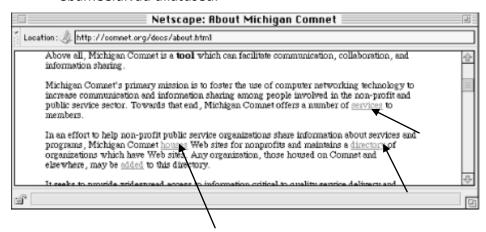
Veebilehe vaatlusel tuleks kindlaks määrata, kas selle põhilised sildid torkavad hästi silma. Mõnikord jäävad need märkamata. Kui sildi tähendus on uudne, ootamatu või segadusse viiv, siis veenduge, et selle tähendust oleks selgitatud.

Internetis on levinud kahte tüüpi sildid: tekstisildid ja ikoonisildid (piltsildid).

Siltide tüpoloogia:

> Konteksti lingid

- On kirjeldavad hüpertekstlingid dokumendi teksti või infoploki sees koos neid ümbritseva kontekstiga.
- Neid on kerge luua, aga raske kasutada, sest need ei tugine süstemaatilisele alusele vaid pigem nende looja improviseeringutele. Teksti autor loob seosed oma teksti ja millegi muu vahel ning kodeerib selle seose oma dokumendis. Seetõttu on hüpertekstseosed ebaühtlased ning peegeldavad isiklikke seisukohti erinevalt hierarhilistest struktuuridest.
- Et paremini peegeldada sisu, millega on seos loodud, sõltuvad need lingid kontekstist. Kui autor on suutnud luua selle konteksti on sildi tähendus seda ümbritseva teksti tõttu selge. Kui aga ei ole suutnud, võivad kasutajat oodata ebameeldivad üllatused.

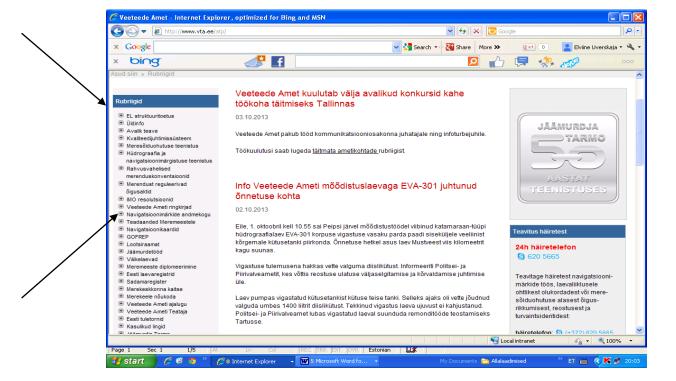

Rubriigid

Sildid esinevad sageli rubriikide nimedena, mis:

- tähistavad nende taga olevaid infokogumeid
- loovad hierarhia ja visuaalse terviklikkuse nt. nummerdamise, fondi suuruse, värvi, stiili jms abil
- moodustavad selgeid jadasid

Navigeerimissüsteemi sildid

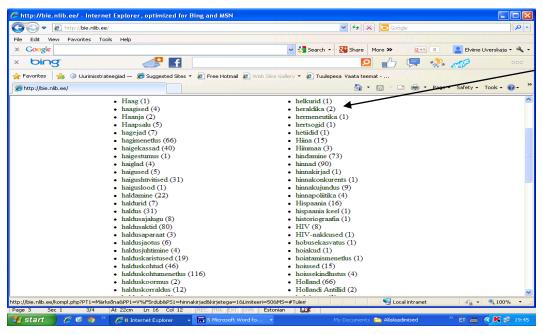
On paigutatud kas horisontaalsetele või vertikaalsetele navigeerimisribadele (paneelidele), mida me nimetame ka menüüdeks. Siltideks võivad olla sõnad ja sõnaühendid, mis tähistavad sisujaotuse osi (kategooriaid). Lisaks on pea igal veebilehel ka järgmised sildid:

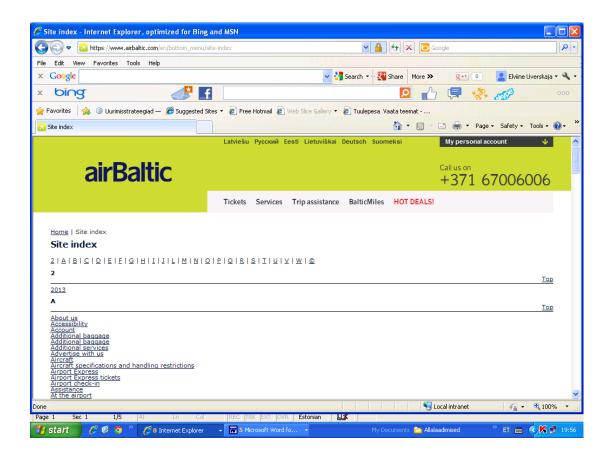
Näiteks:

- Main, Main Page, Home, Home Page (Üldinfo, Avaleht)
- Search, Find, Browse, Search/Browse, (Otsing, Lehitsemine)
- Site Map, Contents, Table of Contents, Index (Sisukaart)
- Contact , Contact Us, Contact Webmaster, Feedback (Kontakt, Kontaktandmed)
- Help, FAQ, Frequently Asked Questions (Abi, KKK)
- News, What's New (Uudised, Teated)
- About, About Us, About <company name>, Who We Are (Meist, Ettevõttest)
  jt.

Märksõnad

- sageli kasutatakse infoni viivate siltidena ka märksõnu, metaandmeid, taksonoomiaid (klassifikatsioone)
- saab kirjeldada igat tüüpi sisu
- pakuvad otsingul täpset abi
- võivad olla kasutajale nähtavad , nt Site Index, Märksõnaloend või peidetud.

Ikoonid

Ikoon on märk, mis sobib niisugusena kasutamiseks sellepärast, et tal on tähistatav omadus

Kujundit/pilti on sageli raskem tõlgendada kui teksti – seetõttu tuleks neid kasutada ettevaatusega.

Erinevaid ikoone võib leida veebilehe Iconfinder abil - https://www.iconfinder.com/

Lisalugemist:

Bedford, A. Icon Usability. - http://www.nngroup.com/articles/icon-usability/

Nielsen, J. Icon Classification: Resemblance, Reference, and Arbitrary Icons. - http://www.nngroup.com/articles/classifying-icons/